

SVÄTÁ OMŠA

NEDEĽA

Božieho slova

26. JANUÁR 2025

ÚVODNÉ POZNÁMKY

1. Ambóna nech je vyzdobená a pri nej nech je zapálená veľkonočná svieca – paškál. Blízko pri ambóne nech sa pripraví vyvýšený a vyzdobený podstavec – trón, dobre viditeľný celému spoločenstvu, kde sa po ohlásení evanjelia položí otvorený Evanjeliár.
2. Na abakus alebo iné vhodné miesto sa pred svätou omšou položia knihy Svätého písma, ktoré sa odovzdajú rôznym zástupcom farského spoločenstva (rodine, mladému človeku - študentovi, mladému páru, rehoľníkovi, staršiemu človeku, mimoriadnemu vysluhovateľovi svätého prijímania pre chorých).

KOMENTÁR

3. Pred začiatkom svätej omše je možné voviesť veriacich do tajomstva slávenia Nedele Božieho Slova týmito alebo podobnými slovami. Komentár nech sa nečíta za ambóny, ale z iného vhodného miesta:

Milí bratia a sestry, vo svätej omši sú dva stoly: stôl Božieho slova – ambóna, a stôl Eucharistie – oltár. Ambóna sa pripodobňuje oltáru v tom zmysle, že Slovo, ktoré sa najprv ohlasuje z ambóny, sa stáva Telom na oltári. Preto trónom pre Evanjeliár je ambóna. Položenie Evanjeliára na oltár na začiatku svätej omše dáva Evanjeliáru výnimočnú poctu. Keďže oltár je symbolom samého Krista, iba Eucharistia a Kniha evanjelií majú výsadu byť na ňom položené. Toto gesto položenia je tak istým spôsobom podobné vystaveniu Najsvätejšej sviatosti. Tým sa aj vyjadruje, že Božie slovo prichádza a zaujme centrálné miesto v našom spoločenstve.

Lekcionár a Evanjeliár sú liturgické knihy, ktoré obsahujú celé Božie slovo ohlasované pri eucharistických sláveniach. Keďže ohlasovanie Slova nadobúda hodnotu spásnej udalosti, v ktorej sa sprítomňujú udalosti dejín spásy, nejde len o obyčajné čítanie textu, ale o ohlasovanie prítomnosti živého Boha, ktorý dáva poznať svoje spásnosné dielo. Keď diakon alebo kňaz vezme z oltára Evanjeliár, znamená to, že slová, ktoré sa budú čítať nie sú jeho, ale Ježiša, Pána dejín a Cirkvi.

Počas veľkých ekumenických koncilov vznikla tradícia umiestňovať Knihu evanjelia na trón, aby sa zdôraznilo prvenstvo Božieho slova. To sa stalo aj na Druhom Vatikánskom koncile. Preto aj pri dnešnej svätej omši slávnostne (v procesii pomedzi ľud cez kostol) prenesieme Knihu Evanjelií na trón pri ambóne.

4. Svätá omša sa začína zvyčajným spôsobom. Veľmi sa odporúča, aby sa konal slávnostný sprievod s kadidlom, krížom a dvomi sviecami. V sprievode ide pred celebrantom diakon, alebo ak ho niet iný koncelebrujúci kňaz, alebo ak ich niet lektor, ktorý nesie Evanjeliár mierne zdvihnutý (nie však Lekcionár). Ak je to možné, nech ho sprevádzajú iné dve sviecy. Bez pokľaknutia alebo úklonu obide oltár a úctivo položí Evanjeliár na oltár do stredu.

POZDRAV NA ÚVOD

5. Po úvodnom pozdrave sa celebrant prihovori ľudu týmito alebo podobnými slovami:

V tento deň celá Cirkev slávi Nedeľu Božieho slova. Je to nedeľa „venovaná sláveniu, uvažovaniu a rozširovaniu Božieho slova“ (Aperuit Illis, 3). Otvorme svoju myseľ a srdce, aby sme prijali toto slovo, „svetlo pre naše nohy a pochodeň na našich chodníkoch“ (por. Žalm 119, 105). Boh sa prostredníctvom svojho slova túži zjavovať a prebývať v našich životoch.

Aby sme mohli vstúpiť počas tohto slávenia do Božej prítomnosti, uznajme vo chvíli ticha svoje hriechy a s dôverou prosme o Božie milosrdenstvo.

ÚKON KAJÚCNOTI

6. Po krátkej chvíli ticha celebrant prednesie tieto vyzývania:

Pane, ty si Slovo, ktoré sa stalo telom: Pane, zmiluj sa.

Pane zmiluj sa.

Kriste, ty slepým vraciaš zrak silou svojho Slova: Kriste, zmiluj sa.

Kriste zmiluj sa.

Pane, ty oslobodzuješ naše životy od hriechu: Pane, zmiluj sa.

Pane, zmiluj sa.

7. Potom, ako je predpísané, nasleduje hymnus **Sláva Bohu na výsostiach**.

LITURGIA SLOVA

8. Liturgia Slova sa slávi zvyčajným spôsobom.

9. Pred ohlasovaním evanjelia sa Evanjeliár nesie v procesii s dvomi sviecami od oltára k ambóne, kde sa incenzuje. Posluhujúci so sviecami stoja pri ambóne počas ohlasovania evanjelia.

INTRONIZÁCIA BOŽIEHO SLOVA

10. Po prečítaní evanjelia diakon alebo kňaz pobožká posvätný text. Ak sláveniu predsedá biskup, po prečítaní prinesie diakon alebo kňaz biskupovi Evanjeliár, aby ho pobožkal a udelil s ním ľudu požehnanie. Potom sa celebrant prihovori ľudu týmito slovami:

Teraz knihu Božieho slova (slávnostne ponesieme v procesii a) položíme na trón pri ambóne. Týmto symbolickým gestom nielen vyzdvihujeme Sväté písmo uprostred nášho modliaceho sa spoločenstva, ale aj prejavíme ochotu klásť ho na prvé miesto v našom každodennom živote. Nech sa tak Božie slovo stane majákom nášho života, ktorý osvetľuje naše rozhodnutia a povzbudzuje nás konať podľa Božej vôle.

11. Potom diakon alebo kňaz Evanjeliár slávnostne položí na pripravený trón pri ambóne. otvorí ho, vedľa neho sa položia dve sviece, a znova sa incenzuje. Tento trón môže byť vyzdobený kvetmi. Počas toho sa spieva Aleluja.

Ak to miestne okolnosti dovoľia, nech sa Evanjeliár prinesie k trónu pri ambóne v procesii s kadidlom a dvomi sviecami prechádzajúc pomedzi ľud cez kostol. Počas toho sa spieva Aleluja alebo iná vhodná oslavná pieseň.

12. Nasleduje **homília**, ktorá sa prednesie z ambóny.

KOMENTÁR

13. Pred obradom Odovzdania Svätého písma je možné viesť veriacich do tohto slávenia týmito alebo podobnými slovami:

Odovzdanie Svätého písma veriacim je aktom dôvery, v ktorom sa Božie slovo odovzdáva a zveruje do rúk ľudí, ktorí sú odteraz zodpovední za jeho prijatie a odovzdávanie. Aby ho človek mohol odovzdávať, musí ho najprv prijať. Je totiž „márne hlásanie Božieho slova, ak najprv nebolo prijaté srdcom“ (sv. Augustín, Homília 179, 1). Preto sa teraz symbolicky odovzdajú knihy Svätého písma jednotlivým zástupcom nášho farského spoločenstva: rodinám, žiakom a študentom, mladým, (zasväteným), starším a chorým.

ODOVZDANIE SVÄTÉHO PÍSMÁ

14. Po skončení homílie sa knihy Svätého písma, pripravené na stolíku, odovzdajú zástupcom farského spoločenstva. Celebrant sa postaví pri sedadle a prihovori sa ľudu týmito slovami:

Drahí bratia a sestry, evanjelista Ján nám pripomína: „Večný život je v tom, aby poznali teba, jediného pravého Boha, a toho, ktorého si poslal, Ježiša Krista“ (Jn 17, 3). Aj my chceme poznať Boha, ktorý sa nám zjavuje vo svojom Slove. Preto chceme prijať Božie slovo, uvedomovať si dôležitosť jeho každodenného čítania, aby sme tak mohli žiť stále v hlbšom spojení s Ježišom Kristom. Obráťme sa teraz v modlitbe k Bohu.

15. Po krátkej chvíli ticha sa celebrant modlí s rozopätými rukami týmito slovami:

**Nebeský Otče,
chválime Ťa a vebíme za všetky divy tvojej lásky.
Z vody a z Ducha Svätého
si nás povolal za svojich synov a dcéry
k novému životu v lone matky Cirkvi
a teraz nás pozývaš, aby sme počúvali a zvestovali Slovo,
ktoré prináša spásu.
Ježiš Kristus, Slovo, ktoré sa stalo človekom,
nech nás privádza k poznaniu tajomstva,
ktoré si skryl pred múdrymi a rozumnými
a zjavil si ho maličkým.
Daj, nech otvárame svoje srdcia,
aby sme porozumeli slovám Svätého písma.
Nech sme živým svedectvom evanjelia,
ktoré je zapísané v týchto knihách.
Nech sa za nás prihovára nebeská Matka Panna Mária, sídlo múdrosti,
ktorá ako prvá prijala do svojho materinského lona vtelené Slovo.
A tvoj Duch Svätý nech každému z nás
udelí milosť spolupráce pri ohlasovaní tvojho Slova
na tvoju česť a slávu.
Skrze Krista, nášho Pána.**

R. Amen.

16. Celebrant sa postaví pred oltár a posluhujúci mu postupne podávajú knihy Svätého písma, ktoré odovzdá jednotlivým zástupcom farského spoločenstva prichádzajúc k nemu v sprievode za sebou. Pri odovzdávaní knihy Svätého písma hovorí:

Rodine

Drahí manželia a rodiny, prijmite Sväté písma. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Žiakovi/štvudentovi

Drahí žiaci a študenti, prijmite Sväté písma. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Mladému páru

Drahí mladí, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

(Rehoľníkovi

Drahí zasvätení, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.)

Staršiemu človeku

Drahí seniori, prijmite Sväté písmo. Čítajte, hlásajte a žite s radosťou Božie slovo. Amen.

Mimoriadnemu vysluhovateľovi svätého prijímania

Zaneste aj chorým Sväté písmo. Nech čítajú a s dôverou prijímajú Božie slovo plné útechy. Amen.

17. Po odovzdaní kníh Svätého písma nasleduje **Vyznanie viery.**

SPOLOČNÉ MODLITBY

Milí bratia a sestry, prosme všemohúceho Boha, aby nás prostredníctvom svojho Slova posilňoval na ceste k svätosti. Spoločne sa modlíme:

Urob z nás, Pane, hlásateľov Tvojho Slova!

1. Modlime sa za pápeža, biskupov a kňazov, aby každý deň viac milovali Božie slovo a s radosťou ho ohlasovali a vysvetľovali tým, ktorí sú im zverení.
2. Modlime sa za Cirkev, povolanú vytvárať jednotu v Kristovi, aby pri počúvaní Svätého písma vedela objaviť cestu k autentickej a pevnej jednote všetkých kresťanov.
3. Modlime sa za lektorov a katechétov, aby každý deň rástli v poznaní Božieho slova, a vlastným životom sa stotožnili s tým, čo prednášajú.

4. Modlime sa za rodičov,
aby, osvetlení a posilnení Božím Slovom,
múdro viedli svoje deti a odovzdávali im vieru v Krista.

5. Modlime sa za naše (farské) spoločenstvo, zhromaždené okolo Božieho slova,
aby sme tomuto svetu odhodlane prinášali
autentické svedectvo o Božej láske.

6. Modlime sa za každého z nás,
aby sme otvorili svoje srdce Božiemu slovu
a tak spoločne každý deň pracovali na budovaní pokoja.

**Milosrdný Otče,
prosíme ťa, vypočuj tieto naše modlitby,
ktoré ti s vierou predkladáme,
skrze tvojho Syna, Slovo, ktoré sa stalo telom,
a ktorý žije a kraľuje na veky vekov. Amen.**

Nasleduje slávenie svätej omše zvyčajným spôsobom.

SLÁVNOSTNÉ POŽEHNANIE

**Boh, ktorý v Kristovi zjavil svoju pravdu a lásku,
nech vás urobí apoštolmi evanjelia
a svedkami jeho lásky vo svete.**

R. Amen.

**Pán Ježiš, ktorý prisľúbil svojej Cirkvi,
že bude prítomný až do konca čias,
nech vedie vaše kroky a riadi vaše slová.**

R. Amen.

**Nech je Duch Pánov nad vami,
aby ste pri prechádzaní ulicami sveta
evanjelizovali chudobných a potešovali skrúšených srdcom.**

R. Amen.

**A požehnanie všemohúceho Boha, ☩ Otca i Syna i Ducha Svätého, nech
zostúpi na vás a zostane vždy s vami.**

R. Amen.

